

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(811)

91. posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Publicznego
w dniu 11 czerwca 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o Wojskowych Służbach Informacyjnych.

(Początek posiedzenia o godzinie 20 minut 14)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Wiesław Pietrzak)

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Witam przybyłych na posiedzenie.

Otwieram dziewięćdziesiąte pierwsze posiedzenie komisji.

Tematem dzisiejszego posiedzenia jest zestawienie wniosków do ustawy o Wojskowych Służbach Informacyjnych.

Witam serdecznie szefa Wojskowych Służb Informacyjnych, pana generała Dukaczewskiego, wraz z osobami towarzyszącymi. Witam pana senatora Romaszewskiego jako wnioskodawcę poprawek. Witam panie senator i panów senatorów. Witam Biuro Legislacyjne i obsługę naszej komisji.

Szanowni Państwo, mam pytanie. Poprawki: pierwsza, druga, piąta, szósta, siódma i ósma są to poprawki Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego, które nie budziły one w trakcie dyskusji żadnych kontrowersji. Czy strona rządowa lub państwo senatorowie mają uwagi do tych poprawek? Jeżeli nie, to proponuję, abyśmy przegłosowali łącznie te poprawki i przyjęli je blokiem. Czy strona rządowa ma jakieś uwagi? Jeżeli ma, to proszę mówić.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej Artur Busz: Dziękujemy.)

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Jeszcze raz przypominam, że głosujemy nad poprawkami: pierwszą, drugą, piątą, szóstą, siódmą i ósmą.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o podniesienie ręki.

Dziękuję.

Nie widzę, żeby ktoś się wstrzymał od głosu lub był przeciwny.

Poprawki zostały przyjęte jednomyślnie.

Poprawki trzecia i czwarta zostały zgłoszone w trakcie dyskusji przez pana senatora Romaszewskiego. Poddane pod głosowanie będą rozdzielnie, wobec tego każdą będziemy rozpatrywać indywidualnie.

Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska strony rządowej w sprawie poprawki trzeciej.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej
Artur Busz:**

Moje nazwisko Busz, jestem zastępcą dyrektora Departamentu Prawnego MON.

Jeżeli chodzi o poprawkę trzecią, to w imieniu resortu obrony narodowej prosimy o jej odrzucenie. Uzasadnienie jest następujące. Do szefa Wojskowych Służb Informacyjnych nie może ona mieć zastosowania, ponieważ nie jest on centralnym organem administracji państwowej, więc obniżałibyśmy tutaj poziom zastosowania ustawy lustracyjnej. Nie ma warunku spełniania przez szefa WSI wymogów wynikających z ustawy lustracyjnej. To jest pierwsze zastrzeżenie. Ponadto chciałbym zwrócić uwagę, że ustawa lustracyjna nie wymienia szefa Wojskowych Służb Informacyjnych w katalogu osób zobowiązanych do składania tego typu oświadczenia. Myślę, że nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowego wymogu w przypadku wyznaczenia szefa WSI. Zapis ustawowy, który mamy w art. 8, jest dosyć precyzyjny i zdaniem strony rządowej w zupełności wystarczający.

Jeżeli chodzi o komentarz natury legislacyjnej do art. 8 i poprawki zaproponowanej przez pana senatora Romaszewskiego, to chciałbym zwrócić uwagę, że ta poprawka jest w pewnym sensie również nieprecyzyjna. Mówi ona o tym, że przyszedł szef ma być osobą, która nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa, nie była współpracownikiem tych organów ani też nie była sędzią itd. Należałoby się więc zastanowić – jeżeli już ta poprawka miałaby być zgłoszona w tym trybie – dlaczego miałby on nie być również na przykład prokuratorem; tryb odpowiedzialności jest ten sam. Taki jest komentarz strony rządowej do tego artykułu.

Prosimy o odrzucenie tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Na początku powinienem zwrócić uwagę – ale myślę, że państwo senatorowie to zauważyli – że poprawka zgłoszona przez pana senatora miała inną treść, niż ma w tej chwili w zestawieniu poprawek. Pan senator, o ile wiem, zredagował ją na nowo.

Proszę, senator wnioskodawca.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Tak. I sędzę, że treść poprawki trzeciej jest w pełni adekwatna do postulatów, które pod adresem szefów ABW i Agencji Wywiadu przedstawiają odpowiednie ustawy. W zasadzie nie widzę powodu, dla którego pełniący równoległe i równoważne funkcje szef WSI tych warunków miałby nie spełniać. I to tyle.

(Przewodniczący Wiesław Pietrzak: Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa senatorów...)

Dlatego formuła: ani też nie był sędzią, który orzekając itd., jest po prostu przeniesiona z tamtych ustaw. Być może chodzi o to, że sędzia jest niezawisły, w odróżnieniu od prokuratora. To jest jednak różnica.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej
Artur Busz:**

Chciałbym jednak zwrócić uwagę, jeśli można, Panie Przewodniczący, że zarówno szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jak i szef Agencji Wywiadu, zajmujący stanowiska sekretarzy stanu, podlegają niejako z urzędu ustawie lustracyjnej. Szef Wojskowych Służb Informacyjnych nie jest centralnym organem administracji państwowej, podlega on bezpośrednio ministrowi obrony narodowej. Tamta argumentacja nie przemawia do strony rządowej. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Mogę tylko powiedzieć, że to nie jest problem lustracji. To nie ma nic wspólnego z ustawą lustracyjną, która bardzo precyzyjnie określa swoje cele.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo. No, ale zapis jest przeniesiony.

Państwo Senatorowie, ja stawiam wniosek przeciwny. Stawiam wniosek o odrzucenie tej poprawki, ponieważ wydaje mi się, że wojsko jako jedyna instytucja uniknęło wszelkich zawirowań właśnie dlatego, że nie było tam gwałtownych zmian. Udowodniło też, i w strukturach NATO, i wszędzie, że wypełnia swoje obowiązki w sposób należyty, przede wszystkim spełniając swój patriotyczny, obywatelski obowiązek wobec ojczyzny. To by miało może pewnego rodzaju uzasadnienie, gdyby szefem mogła być osoba cywilna. Skoro ma to być osoba wojskowa, uważam, że nie ma to żadnego uzasadnienia.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzeciej, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (6)

Sześć głosów przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu.

Poprawka jednomyślnie została odrzucona.

Poprawka czwarta, również senatora Romaszewskiego.

Proszę bardzo, pan senator Romaszewski.

Czy coś chce pan dodać?

Senator Zbigniew Romaszewski:

Chcę dodać, że po prostu jestem generalnym przeciwnikiem tworzenia funduszy specjalnych. Fundusz operacyjny, kontrolowany w ramach budżetu w odpowiedni sposób, w moim przekonaniu jest dużo korzystniejszym rozwiązaniem. Oczywiście nie służby specjalne są głównym beneficjentem funduszy specjalnych, Ministerstwo Finansów ma tutaj większe „osiągnięcia”, należałoby jednak przystąpić do likwidowania tych funduszy.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Państwo senatorowie, którzy byli uczestnikami posiedzenia, pamiętaj, że była na ten temat dyskusja, proszę jednak stronę rządową o ustosunkowanie się do tej poprawki.

**Szef Wojskowych Służb Informacyjnych
Marek Dukaczewski:**

Jeżeli można...

Panie Przewodniczący! Pani Marszałek! Szanowni Państwo!

Propozycja strony rządowej, aby w ustawie o Wojskowych Służbach Informacyjnych zawrzeć zapis o środku specjalnym, wynika z faktu, że bez względu na to, co byśmy robili, z racji wspólnie prowadzonych przedsięwzięć operacyjnych Wojskowe Służby Informacyjne mają koszty refundowane przez inne służby. W tej sytuacji nasza propozycja jest rozwiązaniem, które umożliwia pełną kontrolę nad tymi pieniędzmi. Te pieniądze będą wpłacane na konto Narodowego Banku Polskiego, będą pod kontrolą zarówno organów kontrolnych ministra obrony narodowej, jak i Najwyższej Izby Kontroli oraz sejmowej Komisji do spraw Służb Specjalnych. Jeżeli te pieniądze miałyby być przewożone w walizkach i dystrybuowane bez jasnych zasad, bez kontroli, to my takiego rozwiązania nie chcielibyśmy realizować. Propozycja utworzenia środka specjalnego umożliwia pełny wgląd w pieniądze, które będą wojskowym służbom zwracane z tytułu wspólnie prowadzonych przedsięwzięć. Nie stać nas na to, abyśmy pokrywali koszty realizacji zadań innych służb z naszego budżetu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów... Nie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (6)

Dziękuję.

Nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Na tym kończymy pracę.

Kto będzie sprawozdawcą komisji? Jeżeli nie będzie ochotnika, to ja mogę się tego podjąć. Nie ma ochotnika? Wobec tego sprawozdawcą będzie Wiesław Pietrzak. Dziękuję.

Dziękuję za udział w posiedzeniu. Dziękuję panu generałowi i osobom towarzyszącym.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 25)

